

**ΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟΝ
YOU ΚΑΙ ΤΟν Εγκέφαλο**

Angus Gellatly • Oscar Zarate

Αυτό το βιβλίο αναφέρεται σε ένα βιολογικό όργανο, **τον εγκέφαλο**, και στη λειτουργία του, **τη νόηση**.

Όπως και με όλα τα μέρη του σώματος, η εξέλιξη έχει προσαρμόσει τον εγκέφαλο να ταιριάζει σε συγκεκριμένα περιβάλλοντα και τρόπους ζωής. Αν ο εγκέφαλος, που είναι το όχημα του νου έχει εξελιχθεί, αυτό σημαίνει ότι έχει εξελιχθεί και ο νους αντίστοιχα; Η απάντηση σε αυτή την ερώτηση οφείλει να είναι συγχρόνως και "ναι" και "όχι". Ο εγκέφαλος και ο βιολογικός νους των πρωτεύοντων θηλαστικών εξελίχθηκαν για τη ζωή μέσα στη ζούγκλα ή έξω στη σαβάνα. Έχουν προσαρμοστεί να λύνουν τα συγκεκριμένα προβλήματα της εύρεσης καταφύγιου και τροφής, της αναπαραγωγής και της φροντίδας των παιδιών.

Παρ' όλα αυτά, εκτός από το να είναι ένας **εξελιγμένος** "βιολογικός νους", η ανθρώπινη νόηση είναι επίσης ένας "πολιτιστικός νους", **κοινωνικοποιημένος** ώστε να λύνει πλήθος "μη φυσικών" προβλημάτων εκπορευόμενων από την ικανότητα της δημιουργίας μουσικής και της ανάγνωσης, της ζωγραφικής, του προγραμματισμού υπολογιστών και της ψηφοφορίας στις εκλογές. Ο πολιτιστικός νους είναι εσωστρεφής -αντανακλάται πάνω στον ίδιο του τον εαυτό. Έως ένα βαθμό, ο νους είναι ο τρόπος που μιλάμε και σκεφτόμαστε για αυτόν.

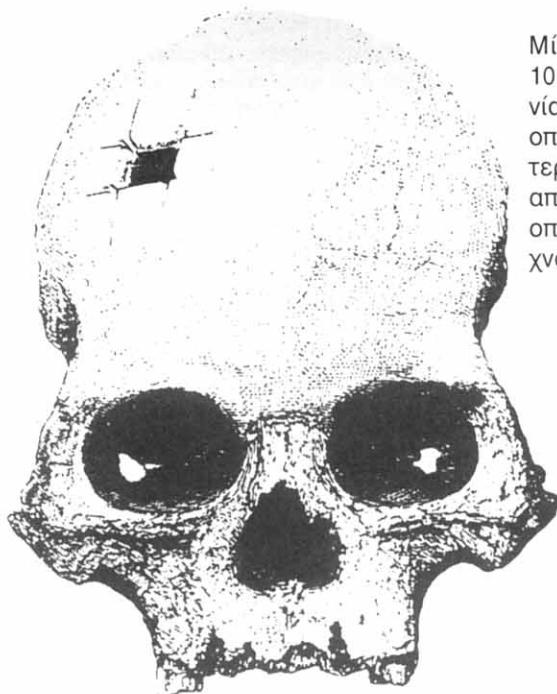

Nous και εγκέφαλος: ένα σύντομο ιστορικό

Τα ανθρώπινα όντα γνωρίζουν για τον εγκέφαλο εδώ και πολύ καιρό χωρίς να τους είναι καθόλου ξεκάθαρο το τι ακριβώς **εξυπηρετεί**. Ο μεγάλος αριθμός πρώιμων **ανθρωποειδών κρανίων**, τα οποία δείχνουν σημάδια εσκεμμένης βλάβης υποδεικνύει ότι πριν από τρία εκατομμύρια χρόνια οι πρόγονοί μας είχαν τουλάχιστον αντιληφθεί στο ότι ο εγκέφαλος είναι **ένα ζωτικό όργανο**.

Η σκηνή έναρξης από την κλασική ταινία επιστημονικής φαντασίας του Stanley Kubrick, 2001 (1968), απεικονίζει τους ανθρωποειδείς προγόνους μας να ανακαλύπτουν την ανθρωποκτονία.

Μία πιο σαφής γνώση φάνηκε 10.000 χρόνια πριν. Νεολιθικά κρανία από όλο τον κόσμο δείχνουν οπές από τρυπανισμό στο εσωτερικό τους, που προέρχονται είτε από ξύσιμο είτε από τρυπάνι. Οι οπές έχουν λείες άκρες και δείχνουν ευκρινή σημεία επούλωσης.

ΕΙΝΑΙ ΠΙΘΑΝΟΝ Ο
ΤΡΥΠΑΝΙΣΜΟΣ ΝΑ ΉΤΑΝ
ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ
ΠΟΝΟΚΕΦΑΛΟΥΣ, ΤΟΥΣ ΣΠΑ-
ΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΡΑΦΡΟΣΥΝΗ-
Η ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ ΤΗΝ "ΚΑΤΟΧΗ
ΑΠΟ ΠΝΕΥΜΑ".

Ο τρυπανισμός εφαρμοζόταν μέχρι σχετικά πρόσφατα στην Ευρώπη και συνεχίζει να εφαρμόζεται σε πολλούς πολιτισμούς. Τα θεωρητικά επιχειρήματα για τη σύγχρονη τεχνική της **ηλεκτροσπασμοθεραπείας (ΗΣΜ)** είναι μόλις και μετά βίας επικρατέστερα από τα αντίστοιχα για τον τρυπανισμό.

Paul Broca (1824-80)

Όταν οι Νεολιθικοί "ιατροί" τρυπάνιζαν έναν "ασθενή", πίστευαν ότι θεράπευαν το σώμα, τον νου, το πνεύμα ή την ψυχή; Ποτέ δεν θα μάθουμε. Άλλα πιθανόν δεν αναγνώριζαν καν αυτές τις διακρίσεις.

ΕΠΙΝΟΩΝΤΑΣ ΤΟΝ VOU

Τα έπη του Ομήρου τον όγδοο αιώνα π.Χ. είναι τα πρωταρχικά ουσιώδη δείγματα γραφής της Ευρώπης. Η **Ιλιάδα** εξιστορεί την πολιορκία της Τροίας και η **Οδύσσεια** αφηγείται το ταξίδι επιστροφής από την Τροία του ήρωα Οδυσσέα.

Προς έκπληξη μας, αυτά τα έργα μόλις και μετά βίας αναφέρονται σε αυτό που εμείς αποκαλούμε “ο Νους”. Το ομηρικό λεξιλόγιο δεν περιλαμβάνει πνευματικούς όρους, όπως “σκέφτομαι”, “αποφασίζω”, “πιστεύω”, “αμφιβάλλω” ή “επιθυμώ”. Οι χαρακτήρες στις ιστορίες δεν **αποφασίζουν** οι ίδιοι για οτιδήποτε κάνουν. Δεν έχουν **ελευθερία βούλησης**.

